

Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2021

Kaupunginhallitus 16.08.2021 § 256

Esittelijä: kaupunginjohtaja Tuija Telén

Valmistelija: konsernipalvelujohtaja Jaana Niemelä

Valtiovarainministeriö on toimittanut 2.8.2021 päivätyn kirjeen, jossa informoidaan kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakemisesta vuonna 2021.

Kunnan valtionosuutta voidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 30 §:n mukaan korottaa hakemuksesta harkinnanvaraisesti valtion talousarvion rajoissa, jos kunta ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet. Harkinnanvaraisen avustuksen kriteereissä huomioidaan myös koronakriisin vaikutukset, jotka on eriteltävä hakemuksessa.

Valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt taloutensa tasapainottamiseksi toteutettavia toimenpiteitä. Toimenpiteet aikatauluineen ja euromääräisine vaikutuksineen on esitettävä valtionosuuden korotusta koskevassa hakemuksessa. Jos toimenpiteitä ei ole päätetty hakuajan loppuun mennessä, on hakemukseen merkittävä se, milloin valtuusto käsittelee ne ja mitkä toimenpiteet ovat. Valtionapuviranomainen voi asettaa korotuksen myöntämiselle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Valtionosuuden korotus voidaan seuraavina vuosina jättää myöntämättä tai se voidaan myöntää alennettuna, jos esitetyjä toimenpiteitä tai asetettuja ehtoja ei ole noudatettu.

Avustuksen myöntämisen ehtona on myös se, että kunta toteuttaa kuntalain 118 §:n mukaisen arviointiryhmän ehdotuksen mukaiset toimenpiteet palveluiden edellytyksen turvaamiseksi. Edellä esitetty ehto koskee niitä kuntia, joihin on asetettu em. lain 118 §:n mukainen arviointiryhmää.

Harkinnanvaraisien valtionosuuden korotukseen on käytettävissä enintään 30 000 000 euroa. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 48 §:n 2 momentin mukaan korotusta on haettava valtiovarainministeriön päättämään ajankohtaan mennessä. Hakemukset tulee toimittaa perjantaihin 3.9.2021 klo 16.21 mennessä.

Kirjeen liitteenä olevassa hakemuksessa tulee yksilöidä kaikki perusteet ja erityisolosuhteet, joita kunta pitää syynä kuluvan vuoden talouden tasapainottamiseen liittyviin ongelmiin. Perusteluissa on syytä painottaa sellaisia tietoja, jota ei voida saada yleisistä tilastoista.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 30 §:n 2 momentin mukaan valtionapuviranomainen voi asettaa avustuksen myöntämiselle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Edellä mainitun lainkohdan perusteella ministeriö asettaa valtionosuuden korotuksen käytölle seuraavat ehdot hyväksytyin talouden tasapainottamissuunnitelman lisäksi:

1. Korotus ei saa aiheuttaa vastaavan suuruista kunnan omassa päättävällä olevien menojen lisäystä. Tämä koskee sekä käyttötalous-että investointimenoja. Korotus on tarkoitettu tukemaan kunnan omia talouden tervehdyttämistoimenpiteitä, joihin kunnan on syytä varautua avustuksesta riippumatta.

2. Korotus on tarkoitettu varautumiseen niihin talouden tervehdyttämistarpeisiin, jotka ovat syntyneet kunnan talouden aikaisemman kehityksen johdosta. Tällaisia tarpeita ovat varautuminen velanhoidokustannuksiin, alijäämien kattamiseen ja tiedossa oleviin tuloperusteiden jo tapahtuneisiin muutoksiin.

Kuntien harkinnanvaraisista valtionosuuksien korotuksesta päättää valtiovarainministeriön esityksestä valtioneuvosto. Kuntien valtionosuuslain 49 §: 6 momentin mukaan korotuksen maksamisen ajankohdasta päättää valtiovarainministeriö. Myönnetty korotukset maksetaan vuoden 2021 loppuun mennessä.

Karkkilan kaupungin kokonaistaloudellinen tilanne on heikentynyt edellisten vuosien kaupungin talouden kehityksen johdosta muun muassa toimintakate ja sote-kustannukset ovat kasvaneet voimakkaasti. Karkkilan kaupunginvaltuusto on 21.6.2021 § 60 hyväksynyt talouden tasapainottamistoimenpiteet vuosien 2021 - 2024 aikana.

Esityslistan liite

- Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2021

- Liitelomake 2021

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1) hakea kuntien harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2021 sekä

2) valtuuttaa konsernipalvelujohtajan laatimaan ja kaupunginjohtajan allekirjoittamaan hakukirjeen liitteineen valtiovarainministeriölle.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Täytäntöönpano:

kaupunginjohtaja, konsernipalvelujohtaja

